

2024

Tlumočnické služby – Komunitní tlumočení – Požadavky a doporučení

ČSN
ISO 13611

76 1502

Interpreting services – Community interpreting – Requirements and recommendations

Services d'interprétation – Interprétation de service public – Exigences et recommandations

Tato norma je českou verzí mezinárodní normy ISO 13611:2024. Překlad byl zajištěn Českou agenturou pro standardizaci. Má stejný status jako oficiální verze.

This standard is the Czech version of the International Standard ISO 13611:2024. It was translated by the Czech Standardization Agency. It has the same status as the official version.

Nahrazení předchozích norem

Touto normou se nahrazuje ČSN ISO 13611 (76 1502) z července 2015.

Národní předmluva

Změny proti předchozí normě

Hlavní změny proti předchozí normě jsou uvedeny v předmluvě.

Informace o citovaných dokumentech

ISO 20109 zavedena v ČSN EN ISO 20109 (73 0506) Simultánní tlumočení – Vybavení – Požadavky

ISO 20539 zavedena v ČSN ISO 20539 (76 1506) Překlad, tlumočení a souvisící technologie – Slovník

ISO 24019 zavedena v ČSN EN ISO 24019 (73 0508) Platformy pro simultánní tlumočení – Požadavky a doporučení

Souvisící ČSN

ČSN ISO 18841:2021 (76 1505) Tlumočnické služby – Obecné požadavky a doporučení

ČSN ISO 20228 (76 1504) Tlumočnické služby – Právní tlumočení – Požadavky

ČSN ISO 21998 (76 1507) Tlumočnické služby – Tlumočení ve zdravotnictví – Požadavky a doporučení

Vysvětlivky k textu této normy

V případě nedatovaných odkazů na evropské/mezinárodní normy jsou ČSN uvedené v člancích „Informace o citovaných dokumentech“ a „Souvisící ČSN“ nejnovějšími vydáními, platnými v době schválení této normy. Při používání této normy je třeba vždy použít taková vydání ČSN, která přejímají nejnovější vydání nedatovaných evropských/mezinárodních norem (včetně všech změn).

Vypracování normy

Zpracovatel odborného překladu: PETRAŠOVÁ BRNO, IČO 40448584

Technická normalizační komise: TNK 114 Terminologie: principy a koordinace

Vydala: Česká agentura pro standardizaci, státní příspěvková organizace

Citované dokumenty a souvisící ČSN lze získat na e-shopu.

Česká agentura pro standardizaci je státní příspěvková organizace zřízená Úřadem pro technickou normalizaci, metrologii a státní zkušebnictví na základě ustanovení § 5 odst. 2 zákona č. 22/1997 Sb., o technických požadavcích na výrobky a o změně a doplnění některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

ICS 01.020; 03.080.99

Obsah

Strana

Předmluva.....	5
Úvod.....	6
1..... Předmět normy.....	7
2..... Citované dokumenty.....	7
3..... Termíny a definice.....	7
3.1..... Termíny vztahující se k tlumočnickým činnostem.....	7
3.2..... Termíny vztahující se ke komunikačním událostem s tlumočením.....	9
3.3..... Termíny vztahující se k lidem nebo organizacím zapojeným do tlumočení.....	9
3.4..... Termíny vztahující se k jazyku, k jazykovému obsahu a k jazykovým kompetencím.....	10
3.5..... Termíny vztahující se k překladu.....	11
4..... Základní zásady komunitního tlumočení.....	11
4.1..... Povaha komunitního tlumočení.....	

4.2..... Poskytovatelé tlumočnických služeb (ISP).....	11
4.3..... Etický kodex a směrnice pro profesionální praxi.....	11
4.4..... Kompetence.....	11
4.4.1... Obecně.....	11
4.4.2... Jazykové kompetence.....	12
4.4.3... Tlumočnické kompetence.....	12
4.4.4... Kompetence pro získávání informací.....	12
4.4.5... Interpersonální a interkulturní kompetence.....	12
4.4.6... Technické kompetence.....	12
4.4.7... Důkaz o kompetencích a kvalifikacích.....	13
5..... Role a odpovědnosti komunitního tlumočnicka.....	13
5.1..... Role.....	13
5.2..... Odpovědnosti.....	13
6..... Odpovědnosti poskytovatelů tlumočnických služeb.....	14
6.1..... Obecné odpovědnosti poskytovatelů tlumočnických	

služeb..... 14

6.2..... Odpovědnosti poskytovatelů tlumočnických služeb vůči komunitním
tlumočnickům..... 14

7..... Doporučení pro klienty a koncové
uživatelé..... 15

Bibliografie.....
..... 16



DOKUMENT CHRÁNĚNÝ COPYRIGHTEM

© ISO 2024

Veškerá práva vyhrazena. Žádná část této publikace nesmí být, není-li specifikováno jinak nebo nepožaduje-li se to v souvislosti s její implementací, reprodukována nebo používána v jakémkoliv formě nebo jakýmkoliv způsobem, elektronickým ani mechanickým, včetně pořizování fotokopii nebo zveřejňování na internetu nebo intranetu, bez předchozího písemného souhlasu. O souhlas lze požádat buď ISO na níže uvedené adrese, nebo členskou organizaci ISO v zemi žadatele.

ISO copyright office

CP 401 · Ch. de Blandonnet 8

CH-1214 Vernier, Geneva

Tel.: + 41 22 749 01 11

E-mail: copyright@iso.org

Web: www.iso.org

Publikováno ve Švýcarsku

Předmluva

ISO (Mezinárodní organizace pro normalizaci) je celosvětová federace národních normalizačních orgánů (členů ISO). Mezinárodní normy obvykle vypracovávají technické komise ISO. Každý člen ISO, který se zajímá o předmět, pro který byla vytvořena technická komise, má právo být v této technické komisi zastoupen. Práce se zúčastňují také vládní i nevládní mezinárodní organizace, s nimiž ISO navázala pracovní styk. ISO úzce spolupracuje s Mezinárodní elektrotechnickou komisí (IEC) ve všech záležitostech normalizace v elektrotechnice.

Postupy použité při tvorbě tohoto dokumentu a postupy určené pro jeho další udržování jsou popsány ve Směrnících ISO/IEC, Část 1. Zejména se má věnovat pozornost rozdílným schvalovacím kritériím potřebným pro různé druhy dokumentů ISO. Tento dokument byl vypracován v souladu s redakčními pravidly uvedenými ve Směrnících ISO/IEC, Část 2 (viz www.iso.org/directives).

ISO upozorňuje na možnost, že implementace tohoto dokumentu smí vyžadovat využití patentu (patentů). V souvislosti s tím ISO nezaujímá žádné stanovisko týkající se důkazů, platnosti nebo použitelnosti všech uplatňovaných patentových práv. Ke dni zveřejnění tohoto dokumentu ISO neobdržela oznámení o patentu (patentech), který smí být vyžadován pro implementaci tohoto dokumentu. ISO však upozorňuje implementující organizace, že se nemusí jednat o nejnovější informace, které lze získat z databáze patentů dostupné na adrese www.iso.org/patents. ISO nelze činit odpovědnou za identifikaci všech takových patentových práv.

Jakýkoliv obchodní název použitý v tomto dokumentu se uvádí jako informace pro usnadnění práce uživatelů a neznamená schválení.

Vysvětlení nezávazného charakteru technických norem, významu specifických termínů a výrazů ISO, které se vztahují k posuzování shody, jakož i informace o tom, jak ISO dodržuje principy Světové obchodní organizace (WTO) týkající se technických překážek obchodu (TBT) – viz www.iso.org/iso/foreword.html.

Tento dokument vypracovala technická komise ISO/TC 37 *Jazyk a terminologie*, subkomise SC 5 *Překlad, tlumočení a souvisící technologie*.

Toto druhé vydání zrušuje a nahrazuje první vydání (ISO 13611:2014), které bylo technicky zrevidováno.

Hlavní změny jsou:

- dokument byl upraven jako mezinárodní norma;
- struktura textu byla upravena podle ISO 18841:2018;
- obsah byl v zájmu přehlednosti upraven.

Jakákoliv zpětná vazba nebo otázky týkající se tohoto dokumentu mají být adresovány národnímu normalizačnímu orgánu uživatele. Úplný seznam těchto orgánů lze nalézt na adrese www.iso.org/members.html.

Úvod

Tento dokument byl vypracován jako reakce na celosvětovou potřebu přizpůsobit se rostoucí jazykové, kulturní a etnické rozmanitosti lidí, kteří komunikují prostřednictvím mluvených a znakových jazyků. Komunitní tlumočení, označované také jako „tlumočení ve veřejných službách“, je nezbytné k tomu, aby se lidem umožnil přístup ke komunitním službám dostupným členům společnosti, k nimž by se jinak nemohli dostat z důvodu jazykové bariéry způsobené tím, že nerozumějí jazyku poskytované služby.

Tyto komunitní služby se mohou vyskytovat v různých komunikačních prostředích a mohou mimo jiné zahrnovat:

- veřejné instituce (místní úřady, školy, univerzity, komunitní centra atd.);
- sociální služby (orgány pro uprchlíky, svépomocná centra atd.);
- obchodní a průmyslové služby (bydlení, reality, pojišťovnictví, finanční služby atd.);
- nábožensky založené organizace (obřady, ceremonie atd.);
- mediální organizace (televize, provozovatelé internetového vysílání atd.);
- havarijní služby (přírodní pohromy, pandemie atd.).

Komunitní tlumočení může zahrnovat služby poskytované v právních prostředích (policejní stanice, soudy, věznice atd.) s cílem usnadnit rovný přístup ke spravedlnosti. Právní tlumočení je řešeno v ISO 20228. V mnoha zemích není právní tlumočení, což je široká oblast zahrnující soudní tlumočení, považováno za součást komunitního tlumočení. Obdobně je tlumočení ve zdravotnictví řešeno v ISO 21998. V mnoha zemích není tlumočení ve zdravotnictví považováno za součást komunitního tlumočení. V různých zemích však komunitní tlumočení zahrnuje služby poskytované v komunikačních událostech v oblasti práva a/nebo zdravotnictví s vědomím, že tyto služby vyžadují další školení.

Komunitní tlumočení se etablovalo jako profese. Existují různé kodexy a standardy pro specifická prostředí, v současné době však pro komunitní tlumočnický neexistují žádné všeobecně uznávané požadavky. Je důležité zdůraznit, že tlumočení se liší od překladu, neboť se převážně věnuje mluvené nebo znakové komunikaci probíhající v reálném čase.

1 Předmět normy

Tento dokument specifikuje požadavky a doporučení pro poskytování služeb komunitního tlumočení. Stanovuje základní zásady a postupy, které jsou nezbytné pro zajištění kvalitních služeb komunitního tlumočení pro všechna jazyková společenství (mluvená a/nebo znakovaná), pro koncové uživatele a rovněž pro klienty a komunitní tlumočníky.

Konec náhledu - text dále pokračuje v placené verzi ČSN.